

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ГУМАНІТАРНИЙ
АСПЕКТИ**

МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**присвяченої пам'яті першого ректора
Національної академії статистики, обліку та аудиту,
доктора економічних наук, професора, заслуженого економіста України**

**Івана Ісаковича
Пилипенка**

Київ, 16 жовтня 2019 р.

УДК: 3:001.2/.3](477)(082)

С 83

Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: «Інформаційно-аналітичне агентство», 2019. 575 с.

ISBN 978-617-571-171-2

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції містять тези доповідей, повідомлень та виступів її учасників, у яких викладено наукові результати аналітичного осмислення сутності сучасних проблем модернізації соціально-економічного, гуманітарного, освітнього, наукового простору та перспектив розвитку України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та студентів економічних та соціально-гуманітарних спеціальностей.

Адреса оргкомітету конференції:
Україна, 04107, м. Київ, вул. Підгірна, 1;
тел.: (044)486-15-12; (044)486-13-10
e-mail: finconference2019@ukr.net

Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за зміст представлених матеріалів несуть автори.

УДК: 3:001.2/.3](477)(082)

ISBN 978-617-571-171-2

Редакційна колегія

Голова редакційної колегії:

Момотюк Л. Є. – д. е. н., професор, проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Заступник голови:

Бондарук Т. Г. – д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Члени редакційної колегії:

Пархоменко В. В. – к. е. н., доцент, декан фінансово-економічного факультету Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Гаврилюк Т. В. – д. філос. н., доцент, завідувач кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Мельничук Н. Ю. – д. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Мотузка О. М. – к. е. н., доцент кафедри економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, завідувач редакційно-видавничого відділу Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Горобець О. О. – в. о. директора бібліотеки, заступник завідувача редакційно-видавничого відділу Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Чебанова В. Г. – літературний редактор редакційно-видавничого відділу Національної академії статистики, обліку та аудиту.

Відповідальний секретар редакційної колегії:

Мельничук І. О. – старший викладач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національної академії статистики, обліку та аудиту.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Momotiuk L.

The role of the International Monetary Fund in Achieving of the Financial Stability 15

Renbilas R.

Risk Factors in the Investment Lending by Banks 17

Артем'єва І. О.

Специфіка фінансової діяльності сучасних корпорацій 21

Бержанір І. А.

Напрями удосконалення обліку розрахунків з контрагентами 25

Богдан О. С.

Проблема управління валютними резервами в контексті грошово-кредитного регулювання економіки держави: зарубіжний досвід 27

Гарматюк О. В.

Особливості просування продукції на ринку B2B 29

Граб В. В.

Роль інвестицій у соціально-економічному розвитку країни 31

Гуцько Д. В.

Теоретичні аспекти розвитку інвестиційного ринку в Україні 34

Житар М. О.

Структурно-організаційний аспект розвитку фінансової архітектури економіки 38

Заровська В. Д.

Сучасний стан дефіциту державного бюджету в Україні 40

Знаменський В. І.

Суспільно-економічне призначення бюджетної політики в Україні 42

Іваненко А. С., Заїчко І. В.

Видатки державного бюджету на розвиток людського капіталу 45

Кобилінська Т. В., Гусєва Н. Ю.

Статистика відходів: особливості обліку в Україні 48

Конотоп О. Ю.

Аудит фінансової звітності на сучасному етапі 51

Корінько М. Д.

Сучасний стан фінансового забезпечення сталого розвитку економіки України 54

Корнієнко Т. О., Чвортко Л. А.

Визначення сутності та змісту загроз, що впливають на рівень економічної безпеки підприємства 58

Липко Д. С.

Фінансові індикатори економічної безпеки: міжнародний вимір 61

<i>Лукашук М. В.</i> Основні тенденції та перспективи банківського кредитування сільського господарства на сучасному етапі розвитку економіки України	66
<i>Луніна І. О.</i> Розвиток регіонів в умовах забезпечення довгострокової стійкості державних фінансів	71
<i>Мельничук І. О., Ігнатова І. С.</i> Розвиток лізингу як унікального інструменту фінансування капітальних вкладень підприємств	74
<i>Мельничук Н. Ю.</i> Дорожня карта бюджетної грамотності	76
<i>Можар П. С.</i> Тенденції розвитку інвестиційного клімату в Україні	79
<i>Новіченко Л. С.</i> Практика застосування хмарних сервісів Microsoft в аудиторській діяльності	82
<i>Пархоменко В. М.</i> Спрощена система бухгалтерського обліку і звітності	85
<i>Пилипенко О. І.</i> Відносини власності як фактор організації обліку	88
<i>Рухало С. Є.</i> Фінансове регулювання інвестиційної привабливості підприємств	92
<i>Савковська Є. О.</i> Криптовалюта як сучасний фінансовий інструмент	94
<i>Цвик О. С.</i> Використання лізингових послуг та їх розвиток в Україні	98
<i>Шевченко В. І.</i> Грошово-кредитна політика Національного банку України	100
<i>Яковенко С. Л., Степанченко К. С.</i> Роль фінансового ринку у розвитку фінансової системи держави	103

СЕКЦІЯ 2.

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ

СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

<i>Бакумець В. А.</i> Актуальні питання внутрішнього аудиту в комерційних банках України ..	106
<i>Білоусова О. С.</i> Напрями розвитку оподаткування у контексті забезпечення довгострокової стійкості державних фінансів	108
<i>Бондарук І. С., Усенко Д. В.</i> Проблеми управління державним боргом України	112
<i>Бондарук Т. Г., Бондарук О. С.</i> Бюджетна безпека як фактор стратегічного розвитку держави	116

<i>Верещагіна А. В.</i> Особливості обліку поточних зобов'язань в системі управління підприємницькою діяльністю	119
<i>Верпаховська А. І.</i> Теоретичні засади формування місцевих бюджетів України	121
<i>Ворона Ю. А.</i> Облік і аудит діяльності комерційних банків в системі їх управління	124
<i>Гончар Л. С.</i> Знижки та бонуси: спільні та відмінні риси	126
<i>Гопкало В. Ю.</i> Оподаткування та його вплив на фінансово-господарську діяльність підприємств	128
<i>Дешко А. Л.</i> Деякі питання підвищення ролі бюджетної політики в Україні	132
<i>Дмитрієва Є. В.</i> Роль страхового ринку в Україні	135
<i>Дубас Ю. А.</i> Інвестиції як ключовий фактор економічного зростання України	138
<i>Еш С. М.</i> Фінансова інклюзія як напрям економічного зростання	143
<i>Єсіна В. О., Рудаченко О. О.</i> Перспективи розвитку фінансового управління на державному та регіональному рівнях	147
<i>Ібрагімова Л. Б.</i> Історичний аспект розвитку податків	150
<i>Іваненко Ж. С.</i> Формування системи доходів Державного бюджету України	152
<i>Кваша Т. К.</i> Чинники стійкості державних фінансів	155
<i>Коваленко К. Ю.</i> Облік і аудиту розрахунків операцій з грошовими коштами в системі управління підприємством	160
<i>Колупасєв Ю. Б.</i> Класифікаційні ознаки фондового ринку в Україні	162
<i>Котляр І. І.</i> Проблеми конкуренції в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки	165
<i>Кочик С. О.</i> Формування та використання оборотного капіталу промислових підприємств в умовах ринку	168
<i>Кравченко А. Ю.</i> Перешкоди та шляхи реформування пенсійної системи в Україні	170

<i>Красножон В. В.</i> Формування і виконання місцевих бюджетів України	173
<i>Кричевська Т. О.</i> Особливості формування довіри в грошово-кредитній сфері України: логіко-історичний аналіз	175
<i>Кулик Л. А.</i> Аудит операцій з грошовими коштами: організація та методика	180
<i>Лисенко М. Ю.</i> Страховання фінансових ризиків в Україні	183
<i>Логвін К. В.</i> Державний борг України: проблеми обслуговування та управління	186
<i>Микосянчик М. В.</i> Теоретичні аспекти формування державного бюджету в сучасних умовах	189
<i>Минич Ю. В., Стародубцева О. С.</i> Державне управління інвестиційними проектами – запорука економічного розвитку країни	193
<i>Мотовиловець О. С.</i> Банківські послуги та фінансові аспекти стратегічного розвитку України	196
<i>Муквіч А. С.</i> Облік і контроль операцій з грошовими коштами в системі управління підприємством як аспект стратегічного розвитку України	198
<i>Нагірняк В. В.</i> Актуальні проблеми обліку амортизації та можливі шляхи її вирішення в Україні	203
<i>Назукова Н. М.</i> Критерії якості управління державними видатками на освіту та фактори результативності державного фінансування освіти	206
<i>Новіков В. О.</i> Страховання майнових ризиків підприємства	209
<i>Петрик М. М.</i> Особливості становлення та розвитку теорій місцевого самоврядування та їх значення для України	212
<i>Побережний О. В.</i> Основні проблеми Пенсійного фонду України	215
<i>Проскуріна Н. М., Овдієнко В. М.</i> Особливості облікової політики основних засобів за національними та міжнародними стандартами	219
<i>Путь А. В.</i> Проблеми та шляхи підвищення ефективності управління фінансової діяльності суб'єктів підприємництва	220

<i>Сікорська А. В.</i>	
Облік і аудит цінних паперів в системі управління підприємства	222
<i>Славинська А. О.</i>	
Фінансове забезпечення малих підприємств як ключовий механізм розвитку соціально-економічних відносин	224
<i>Славута О. І.</i>	
Фінансові джерела розвитку сфери поводження з відходами в Україні	227
<i>Слатвінський М. А.</i>	
Розвиток фінансового ринку – умова активації інвестиційних процесів в Україні	229
<i>Стасюк Т. І.</i>	
Особливості державного регулювання страхового ринку України	234
<i>Степанова О. В.</i>	
Фіскальний простір для охорони здоров'я у контексті забезпечення стійкості державних фінансів	238
<i>Тіхонов Б. В.</i>	
Теоретичні засади формування системи доходів Державного бюджету України	241
<i>Токарева К. Р.</i>	
Державне регулювання ринку цінних паперів в Україні	244
<i>Цуруль Г. В.</i>	
Історичні засади розвитку національної грошової одиниці	247
<i>Чуєнко С. І.</i>	
Недержавне пенсійне забезпечення	249
<i>Шемаєва Л. Г., Юрків Н. Я.</i>	
Деякі аспекти реформування системи фінансового нагляду в Україні	252
<i>Шибєцький В. М.</i>	
Аудит грантових коштів в умовах євроінтеграції України	254
<i>Штельмах І. О.</i>	
Розробка методики оцінки рівня децентралізації місцевих бюджетів	256
<i>Явдошко С. Л.</i>	
Облік і аудит зовнішньоекономічної діяльності в системі управління	261
<i>Яцук Т. А.</i>	
Сучасні проблеми фінансування діяльності закладів вищої освіти	263

СЕКЦІЯ 3.

СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОБЛЕМИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ

<i>Асланова Е. І.</i>	
Глобальні банки в умовах фінансової глобалізації: проблема кризової трансмісії	266
<i>Безверхий К. В.</i>	
Принципи сталості і порівняльності в інтегрованій звітності	268

<i>Білоус В. В.</i>	
Розвиток готельного бізнесу в сучасних умовах	271
<i>Булах Т. М.</i>	
Європейський вектор зовнішньоторговельного співробітництва України	274
<i>Вінницька О. А., Гвоздей Н. І.</i>	
Мотивація як один із основних інструментів організації праці	276
<i>Гринчак Н. А.</i>	
Ключові тенденції розвитку світового ринку Інтернету речей	279
<i>Гуменюк А. В.</i>	
Роль діяльності менеджера в контексті управління персоналом підприємства	281
<i>Єршова О. Л., Бажан Л. І., Одноволик В. І.</i>	
Концепція кіберфізичних систем як основа розумних міст	284
<i>Іващенко О. А.</i>	
Концепція сталості у фокусі цілей сталого розвитку	289
<i>Кобилінська Т. В., Мотузка О. М.</i>	
Еколого-економічний рахунок витрат на охорону навколишнього природного середовища: досвід Нідерландів	291
<i>Кравчук І. В.</i>	
Теоретичні аспекти хеджування фінансових ризиків	295
<i>Куржос А. С.</i>	
Сутність індустрії гостинності з позиції інноваційної діяльності	297
<i>Лукашова Є. В.</i>	
Механізми формування конкурентоспроможності економіки	299
<i>Ляшенко О. М.</i>	
Генеza освіти у сфері управління	303
<i>Морозова К. П.</i>	
Удосконалення мотивації персоналу підприємства	306
<i>Недорода Є. П.</i>	
Бюджетний менеджмент: поняття та складові	309
<i>Панченко В. Г.</i>	
Цифровий неопротекціонізм як інструмент інноваційного суперництва	312
<i>Плахотнікова Л. О.</i>	
Екомаркетинг у діяльності сучасного підприємства	315
<i>Погорілий А. В.</i>	
Внутрішній контроль установи державного сектору України	317
<i>Постол Ю. С.</i>	
Соціальне страхування в Україні	320
<i>Резнікова Н. В.</i>	
Виклики міжнародному регулюванню у фокусі глобальних проблем	323
<i>Рубцова М. Ю.</i>	
Екологічні ефекти економічного зростання: виклики індустріалізації	326

<i>Ставська Ю. В.</i> Управління конкурентоспроможністю підприємств – суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності	329
<i>Стасюк О. М.</i> Мобільні додатки як елемент цифрових трансформацій в транспортній галузі	332

СЕКЦІЯ 4.

МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ

<i>Андрущак А. О.</i> Проблеми та особливості управління валютним ризиком	336
<i>Баширова Г.</i> Облікова політика податку на прибуток за правилами МСФЗ	338
<i>Беглов О. В.</i> Конкурентоспроможність підприємства та його особливості	341
<i>Борицький К.</i> Теоретичні детермінанти забезпечення соціальної відповідальності в господарській діяльності підприємств на ринку сталевих конструкцій Польщі	343
<i>Вакуленко Я. А.</i> Шляхи удосконалення обліку розрахунків з покупцями та замовниками	346
<i>Височанська А. В.</i> Виплати працівникам в 2020 р.: мінімальна заробітна плата	348
<i>Гажийська А. П.</i> Запровадження єдиної звітності по ЄСВ і податку на доходи фізичних осіб: переваги та недоліки	351
<i>Гальчук В. А.</i> Дефіцит бюджету як складова системи бюджетного регулювання	353
<i>Гевлич Л. Л.</i> Методика аудиту на різних етапах розвитку суб'єкта господарювання ..	355
<i>Гінчук Л. І.</i> Окремі аспекти організаційного та методологічного забезпечення якості статистичної інформації про адміністративне правопорушення ..	359
<i>Головач Н. А., Хмара А. Є.</i> Механізми підвищення конкурентоспроможності підприємств металургійної галузі в Україні	361
<i>Джумаєв И.</i> Роль грошово-кредитної політики у розвитку фінансового сектору в умовах глобальної економічної взаємозалежності	365
<i>Дзюба І. А.</i> Основні засади обліку та аудиту основних засобів в управлінні підприємством	366

<i>Дзюбенко А. А.</i> Окремі теоретичні та практичні засади формування місцевих бюджетів в Україні	370
<i>Долюк А. В.</i> Ринок хліба та хлібобулочних виробів в Україні: перспективи і тенденції	373
<i>Жукович І. А.</i> Методика оцінювання ефективності діяльності наукових установ НАН України: основні принципи, показники та підходи	377
<i>Забара Д. С.</i> Класифікаційні ознаки заощаджень та фактори впливу на їх формування	381
<i>Завгородня М. Ю.</i> Напрями підвищення конкурентоспроможності легкої промисловості України	383
<i>Зайченко В. В.</i> Теоретико-методичні положення формування ефективної державної політики забезпечення технологічної конкурентоспроможності національної економіки	387
<i>Залюбовська С. С.</i> Механізм формування фондового ринку в Україні	389
<i>Зимовець Є. Ю.</i> Удосконалення фінансового забезпечення діяльності підприємств	392
<i>Ігнатенко Т. С.</i> Трансформація функцій та якостей середнього класу під впливом змін ..	396
<i>Іскра С. В., Кушнір Є. О.</i> Питання розвитку внутрішнього аудиту в державному секторі як форми контролю на упередження ризиків	398
<i>Іщук С. О.</i> Проблеми економіки України та механізми забезпечення її розвитку ...	400
<i>Козлов В. В., Томашевська Т. В., Кузнєцов М. І.</i> Використання систем підтримки прийняття рішень у фінансовому управлінні	404
<i>Купчак П. М.</i> Посилення європейського вектору міжнародної торгівлі для української промисловості	409
<i>Куцик П. О.</i> Корпоративно-інтеграційна модель організації конкурентоспроможного господарства сільських територій в Україні ...	414
<i>Маметдурдієв М.</i> Організація статистичного дослідження торгівлі	419
<i>Манууров І. Г.</i> Статистичне оцінювання інклюзивного зростання у форматі Data-Driven Economy	421
<i>Нипка Т. В.</i> Фактори впливу на міжнародну конкурентоспроможність підприємства	426

<i>Одесюк І. В.</i>	
Глобалізація та її вплив на конкурентоспроможність економіки України	430
<i>Осадча Д. В.</i>	
Оптимізація обсягу і структури оборотних активів підприємства	432
<i>Петраковська О. В., Зоріна О. А.</i>	
Особливості обліку субординованого боргу	435
<i>Поворознюк І. М.</i>	
Конкуренція в готельному бізнесі	440
<i>Потапова М. Ю.</i>	
Статистична оцінка зовнішньої торгівлі товарами України з країнами ЄС	442
<i>Приймак О. О.</i>	
Організація і методика внутрішнього аудиту в системі управління корпоративним підприємством	444
<i>Свирида О. А.</i>	
Контрольовані операції в трансфертному ціноутворенні	447
<i>Стожок Л. Г.</i>	
Стійкість системи соціального страхування як фактор добробуту населення	450
<i>Сувханов М.</i>	
Статистична характеристика ефектів фіскальної політики в контексті досягнення фіскальної консолідації як інструменту стимулювання макроекономічного розвитку	453
<i>Тарасенко А. Г.</i>	
Моральні суспільні норми як умова соціально-економічного розвитку ..	456
<i>Фролова Н. Б.</i>	
Зміни в умовах оподаткування прибутку підприємств в США та їх вплив на конкурентоспроможність економіки країни	458
<i>Харабара Т. І.</i>	
Запровадження державного статистичного спостереження «Здійснення адміністративного судочинства»	462
<i>Храпунова Я. В.</i>	
Методологічні засади вимірювання статистичних характеристик процесу глобалізації	464
<i>Чарієв К.</i>	
Методологічні підходи до статистичної оцінки залежності між залученістю банків в глобальну мережу та стабільністю національного банківського сектору	469
<i>Чернуха Л. Ю.</i>	
Наукові підходи до сутнісних характеристик економічного поняття «заощадження»	471
<i>Шелудько Е. І.</i>	
Шляхи забезпечення конкурентоспроможності фармацевтичної промисловості України	474

<i>Шестакова А. В.</i> Реорганізація трудового процесу як передумова інноваційно-інвестиційних засад розвитку цифрової економіки	480
<i>Шірінян Л. В.</i> Комплексна оцінка конкурентоспроможності страхового ринку України в контексті європейської інтеграції	484
<i>Щирська О. В., Удовенко О. Б.</i> Організаційні засади роботи служби внутрішнього аудиту на підприємствах приватного сектору економіки	485
<i>Юрченко О. А.</i> Запровадження ринку землі: правильні речі для народу або ще одна ваучерна приватизація	488

СЕКЦІЯ 5.

СОЦІОГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

<i>Барвінок І. В.</i> Концептуальні засади підготовки педагогічних кадрів	491
<i>Варавкіна З. Д.</i> Суржик – це наша реальність	492
<i>Волох С. В.</i> Поточний контроль іншомовної проектної діяльності студентів у закладах вищої освіти	497
<i>Гаврилюк Т. В.</i> Проблеми та перспективи сучасного православ'я в Україні	498
<i>Горобець О. О.</i> Читати чи не читати? Реалії книжкового ринку України	502
<i>Горюнова М. М., Савенко Т. Д.</i> Навчальний матеріал комунікативного типу як засіб лінгвокультурної взаємодії	506
<i>Дериглазова Т. Л., Дериглазов Л. В.</i> Коачинг – розвиток особистості та успіх команди	507
<i>Єгоров І. Ю., Рижкова Ю. О.</i> Статистичне забезпечення процесів цифровізації в Україні та інших країнах східного партнерства на основі використання підходів країн ЄС	510
<i>Загородня О. Ф.</i> Динаміка семантичної структури стимулу «президент» (на матеріалі асоціативних експериментів)	513
<i>Іванський А. Й.</i> Місце фінансово-правової відповідальності у сталому розвитку економіки	516
<i>Льченко О. О., Кузуб М. В.</i> Професійне судження аудитора при виконанні завдань з іншого надання впевненості	519
<i>Касьяненко А. Л.</i> Основи редагування наукових статей, написаних англійською мовою ..	522

<i>Коритник Л. П.</i> Впровадження управлінського обліку в закладах вищої освіти: методологічні та технологічні особливості	524
<i>Корнієнко П. С.</i> Роль правозахисної (охоронної) функції держави в реалізації прав і свобод людини і громадянина	528
<i>Кулагіна-Стадніченко Г. М.</i> Автентична індивідуальна релігійність православного віруючого у контексті культурно-цивілізаційного розвитку України	530
<i>Мельникова М. В.</i> Бюджет участі міста в контексті вирішення завдань соціогуманітарного розвитку	532
<i>Надольний І. Ф.</i> Держава як головний чинник модернізації українських суспільних трансформацій	535
<i>Никонорова Л. І.</i> Метод проектів – найдоцільніший з інновацій	536
<i>Пантелеєв В. П., Сакада Т. Д.</i> Формування професійних компетенцій економістів	539
<i>Синяков В. Ф., Синяков А. В.</i> Реформа освіти в умовах децентралізації	542
<i>Сіницький М. Є.</i> Статистична діагностика поведінки виборців	544
<i>Стогній І. В.</i> Організація самостійної роботи студентів під час вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти	548
<i>Телегей Н. В.</i> Теоретичний аналіз проблеми психологічних особливостей ставлення студентської молоді до Інтернет-реклами	551
<i>Червона С. П.</i> Статистичне вивчення регіональної диференціації безробіття в Україні	554
<i>Черушева Г. Б., Пархоменко В. В.</i> Сучасний погляд гуманітарної підготовки майбутніх економістів	558
<i>Чобан М. В.</i> Концептуальна метафора міжособистісних стосунків (на матеріалі англійської мови)	560
<i>Шевчук В. О.</i> Становлення новітньої наукової картини світу: утвердження економічної та управлінської складових	561
<i>Шкуліна Л. В.</i> Соціальна звітність на залізниці – «давно забуте нове»	564
<i>Шульга С. В.</i> Зміна вимог до професійних компетентностей аудитора з урахуванням євроінтеграційних процесів	570

5. Деркач М., Стукало Н. Сучасні детермінанти розвитку фінансових систем країн світу: монографія. Дніпропетровськ: ТОВ «Типографія Стиль», 2008. 254 с. С. 11–12.

6. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1045 «Про затвердження переліку держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2. статті 39 Податкового кодексу України, та визнання таким, що втратило чинність розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 року № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-2017-п>.

8. Зануда А. МВФ і Україна: історія позик і відносин. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-48335639>.

Корнієнко Тетяна Олександрівна,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки;

Чвортко Людмила Андріївна,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки,

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА ЗМІСТУ ЗАГРОЗ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

У процесі аналізу діяльності підприємств в умовах економічної кризи, важливим завданням є своєчасне виявлення та нейтралізація загроз та небезпек, які призводять до зниження рівня економічної безпеки суб'єкта господарювання.

Питанням визначення змісту загроз та їх класифікації приділяли увагу велика кількість вітчизняних та іноземних учених, зокрема Б. Гунський, В. Шлемко, І. Бінько, Т. Васильців, Д. Ковальов, В. Франчук, Д. Варнес, Л. Макарович, В. Ярочків, М. Єрмошенко, Є. Олейніков, М. Дзлієв, В. Манілов, О. Ареф'єва та ін. (табл. 1).

Зміст загрози безпосередньо пов'язаний з її формою. Форми прояву загроз економічній безпеці мають різний характер на макро-, мезо- й мікрорівнях і являють собою складну динамічну систему, що визначає ускладненість кризових соціально-економічних ситуацій, необхідність моніторингу інтенсивності впливу загроз на різних рівнях ієрархії соціально- економічних систем [1, с. 28].

На думку Є. Барикаєва, загроза – це «сукупність умов і факторів, що створюють небезпеку для реалізації економічних інтересів, яка у свою чергу може створювати різноманітні ризики» [2, с. 54].

Загрозу О. М. Бандурка визначає як потенційну можливість завдання шкоди суб'єктам господарюючої діяльності з боку окремих чинників внутрішнього та зовнішнього середовища [3, с. 10].

На думку К. Горячкової, загроза – ще одна форма небезпеки:

«небезпека на стадії переходу з можливості у дійсність як наявна чи потенційна демонстрація готовності: відносно суб'єктів господарської діяльності – одних суб'єктів завдати шкоду іншим або по відношенню до процесів, явищ – негативно вплинути на господарську діяльність підприємства» [4, с. 66].

Погоджуємося із визначенням К. Горячкової лише в тому, що загроза – це вже перехід з можливості у дійсність негативно вплинути на господарську діяльність підприємства (на нашу думку, відбувається об'єктивізація, або фіксація екзогенного фактору потенційно негативної дії), але не можемо погодитись із тим, що загроза – це форма небезпеки, адже загроза є джерелом небезпеки і в жодному разі не форма небезпеки.

Загроза, як вважає М. І. Корольов – це зафіксований фірмою екзогенний чинник потенційно негативної дії [15, с. 37]. Погоджуємося з визначенням загрози цим дослідником, однак, викликає сумнів те, що тільки невизначеність зовнішнього середовища є джерелом загроз (за Корольовим М. І.: «... Невизначеність зовнішнього середовища фірми є джерелом загроз її конкурентному статусу та існуванню в цілому» [15, с. 37]). У даному твердженні автор нехтує існуванням такого поняття як «небезпека». Як нами зазначалося вище, саме через невизначеність зовнішнього середовища виникають такі реалії, як небезпека, загроза та ризик.

Під загрозою економічній безпеці підприємства І. Бланк розуміє форму відображення суперечностей фінансово-економічних інтересів підприємства та економічного середовища його функціонування, які відображають реальну або потенційну можливість появи деструктивного впливу різних чинників і умов у процесі економічного розвитку та призводять до прямого або опосередкованого економічного збитку [16].

Майже всі дослідники одностайні в тому, що загрози – це:

- події, зміни або дії, тобто загрозам притаманна динаміка;
- вони спричиняють шкоду або порушення нормального функціонування підприємства і, як наслідок, є причиною збитків та втрат;
- загрози виникають під дією певних чинників (зовнішніх і внутрішніх), тому потребують комплексу заходів з боку підприємства для їх нейтралізації й усунення [17].

Таблиця 1

Трактування поняття «загроза»*

Ключова характеристика підходу	Визначення	Автор
1	2	3
Ототожнення із небезпекою	Небезпека на стадії переходу із можливості у дійсність, висловлений намір або демонстрація одних заподіяти шкоду іншим	Ярочків В. [5]
	Безпосередня небезпека населення збитків, посягання на цінності та інтереси, що охороняються правом власності; висловлений у будь-якій формі намір завдати фізичний, матеріальний або інший збиток особі, суспільству, державі	Абдурахманов М., Барішполець В., Манілов В. [6]

1	2	3
Форма небезпеки	Конкретна і безпосередня форма небезпеки або сукупність негативних чинників чи умов	Єрмошенко М. [7]
	Найбільш конкретна і безпосередня форма небезпеки або сукупність умов і факторів, що утворюють небезпеку, інтересам громадян, суспільства і держави, а також національним цінностям і національному способу життя	Олейніков Є. [8]
Сукупність умов, процесів, факторів	Безпосередня загроза життєво важливим національним інтересам і національній безпеці, яка виходить за локальні межі та стосується основних національних цінностей (суверенітету, державності, територіальної цілісності)	Манілов В., [9] Дзлієв М. [10]
	Існування негативних чинників, які здійснюють дестабілізуючий вплив на функціонування економіки регіону, порушуючи її стійкість до задоволення потреб населення	Герасимчук З., Вавдіюк Н. [11]
	Сукупність умов, процесів, факторів, які перешкоджають реалізації національних економічних інтересів або створюють небезпеку для них на суб'єктів господарської діяльності	Ареф'єва О., Кузенко В. [12]
	Явні або потенційні дії, що ускладнюють або унеможливають реалізацію національних економічних інтересів і створюють небезпеку для соціально-економічної та політичної систем, національних цінностей, життєзабезпечення нації та окремої особи	Шлемко В., Бінько І. [13]
	Фактори, що безпосередньо чи у перспективі унеможливають або ускладнюють реалізацію національних економічних інтересів, створюючи перешкоди на шляху нормального розвитку економіки і небезпеку незалежного державного існуванню та добробуту народу	Губський Б. [14]

*Джерело: згруповано авторами.

Отже, узагальнюючи точки зору науковців, на нашу думку, загрозу потрібно трактувати як джерело небезпеки, сукупність негативних факторів або умов зовнішнього і внутрішнього середовища соціально-економічної системи, які призводять до зниження рівня безпеки підприємства.

Список використаних джерел

1. Головіков О. М. Соціальна політика та економічна безпека / заг. ред. Є.І. Крихтіна. Донецьк : Каштан, 2004. 336 с.
2. Економічна безпека в Україні: держави, фірми, особи : навч. посіб. / Реверчук Н. Й., Малик Я. Й., Кульчинський І. І., Реверчук С. К.; за ред. С. К. Реверчука. Львів : ЛФМАУП, 2000. 192 с.
3. Основи економічної безпеки: підручник / Бандурка О. М., Духов В. Є., Петрова К. Я., Червяков І. М. Харків : НУВС, 2003. 236 с.
4. Горячова К. Фінансова безпека підприємства. Сутність та місце в системі економічної безпеки. *Економіст*. 2003. № 8. С. 65–67.
5. Ярочкин В. И. Предприниматель и безопасность. Москва : Изд-во «Экспертное бюро», 1994. 112 с.
6. Соснин А. С., Прыгунов П. Я. Менеджмент безопасности предпринимательства: учеб. пособие. Киев : Изд-во Епроп. ун-та, 2004. 357 с.

7. Єрмошенко М. М., Горячова К. С., Ашуев А. М. Економічні та організаційні засади забезпечення фінансової безпеки підприємства: препринт наукової доповіді / за наук. ред. М. М. Єрмошенка. Київ : Національна академія управління, 2005. 78 с.

8. Олейников Е. А. Экономическая и национальная безопасность / под ред. Е. А. Олейникова. Москва : «Экзамен», 2004. 768 с.

9. Малярєвський Ю. Д., Табунська С. В., Прокопiшина О.В. Управління економічною безпекою зовнішньоекономічної діяльності підприємства: обліково–аналітичні аспекти: монографія. Харків : ХНЕУ, 2009. 160 с.

10. Сухорукова Т. Проблема экономической безопасности предприятия. *Бизнес–Информ*. 1998. № 19. С. 43–46.

11. Економічна безпека підприємств, організацій та установ : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Л. Ортинський, І. С. Керницький, З. Б. Живко та ін. Київ : Правова єдність, 2009. 544 с.

12. Ареф'єва О. В. Наукові основи формування економічної безпеки підприємств. *Недержавна система безпеки підприємства як суб'єкт національної безпеки України* : зб. матер. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16 - 17 травня 2001 р.). Київ : Вид–во Європейського ун–ту фінансів, інформаційних систем, менеджменту і бізнесу, 2003. С. 49–53.

13. Шлемко В. І., Бiнько І. Ф. Економічна безпека України: сутність і напрями забезпечення. Київ : НISД, 1997. 120 с.

14. Абалкин Л. Экономическая безопасность России: угрозы и их отражение. *Вопросы экономики*. 1994. № 2. С.5 – 20.

15. Королев М. И. Экономическая безопасность фирмы: теория, практика, выбор стратегии : монография. Москва : Экономика, 2011. 284 с.

16. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия. Киев : Эльга, Ника- Центр, 2004. Вып. 10. 784 с.

17. Корнієнко Т. О., Чвертко Л. А., Вінницька О. А. Визначення інструментів та факторів, що впливають на формування стану економічної безпеки в сільськогосподарських підприємствах. *Науковий журнал «Економічні горизонти»*. 2018. № 4 (7). С. 118-127.

*Липко Дмитро Сергійович,
аспірант,*

Національна академія статистики, обліку та аудиту

ФІНАНСОВІ ІНДИКАТОРИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР

Міжнародна економічна безпека являє собою таку ідеальну систему економічного співіснування країн, в якій кожен з її членів не заподіює свідомого економічного збитку інтересам іншої країни. Головне завдання міжнародної економічної безпеки – це організація умов для сталого економічного розвитку країни, участі її в світогосподарських зв'язках.